

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus!

Låt oss be: Käre Herre Jesus, hjälp oss att ge dig den ära som tillkommer dig som allsmäktig Gud och lär oss att ta vara på dina befallningar så att vi troget kan vara dina vittnen på de platser du ställer oss. Sänd din Ande till oss så att vi tror ditt ord och tar vara på det. Amen.

Predikotext: Mark 16:14–20

14 Till slut visade han sig för de elva när de låg till bords, och han klandrade dem för deras otro och deras hårda hjärtan, eftersom de inte hade trott på dem som sett honom uppstånden. 15 Och han sade till dem: "Gå ut i hela världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen. 16 Den som tror och blir döpt ska bli frälst, men den som inte tror ska bli fördömd. 17 Dessa tecken ska följa dem som tror: I mitt namn ska de driva ut onda andar. De ska tala nya tungomål. 18 De ska ta ormar med händerna, och dricker de något dödligt gift ska det inte skada dem. De ska lägga händerna på sjuka, och de ska bli friska."

19 När Herren Jesus hade talat till dem, togs han upp till himlen och satte sig på Guds högra sida.

20 Och de gick ut och predikade överallt, och Herren verkade tillsammans med dem och bekräftade ordet genom de tecken som åtföljde det.

Herre, helga oss i sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

Inledning

Vi firar Kristi himmelfärds dag. Den här dagen är mycket underskattad. Ibland förlöjligas den genom att tala om "Kristi flygare". Men det som händer är absolut inget att skämta om. Jesus sätter punkt för sin verksamhet på jorden. Han har kommit för att bli vår tjänare och ge sitt liv för världen. Han har uppstått för att vi ska få leva med honom. Nu återvänder han till sin höga ställning, där han utövar Allmakten. I dag påminner han om hur han vill att hans verk ska fortsätta.

Han påminner om hur tröga lärjungarna var att fatta att han skulle uppstå, och Jesus förebrår dem för det när de åter tillsammans.

Han ger dem i uppdrag att gå ut och missionera i hela världen, det som vi är mera bekanta med i Matt 28.

Han ger en sammanfattning av vad det är att bli frälst: att tro och bli döpt, och han talar också om baksidan: den som inte tror ska bli fördömd.

Och han berättar om hur hans lärjungar ska få en särskild makt att bekräfta predikan genom tecken, som vi sedan läser om i Apostlagärningarna.

Och när han hade sagt allt detta togs han upp till himlen medan han välsignade sina lärjungar, så som vi hörde från Apg 1. I Luk 24 får vi veta att det hände i Betania nära Jerusalem. Markus använder ord som vi känner igen från trosbekännelsen: *satte sig på Guds högra sida*.

Den som tror och är döpt

Vi ska först säga några ord om dopet, eftersom de här orden är väldigt viktiga, och de har också blivit misstolkade:

Den som tror och blir döpt ska bli frälst.

Ordagrant lyder texten: *"Den troende och döpte ska bli frälst."* Verbformen är en aoristform, en tempusform som vi saknar i svenska. Den innebär en handling som har utförts men som fortgår in i nutid. Det är svårt att översätta så att vi får en klar uppfattning om betydelsen. Det är viktigt att inse att det inte finns någon inbördes tidsföljd mellan de båda verben. Att tro är något som börjat i ett givet ögonblick men tron fortsätter, för annars är det ingen tro. Likaså är dopet en handling som har skett vid en viss tidpunkt, men dopet förutsätter en fortsättning, att man lever i sitt dop. Det är det samma som att leva i tro och därmed i syndernas förlåtelse.

Frälsningen vilar på båda dessa: (1) Den grundar sig på det som skedde när den helige Ande genom Ordet väckte tron hos oss. (2) Den vilar på vårt dop, som betyder att vi kläddes i Jesu rättfärdighet och föddes på nytt

och blev Guds barn. Frälsningen förutsätter att dessa båda fortsättningsvis är i kraft. Dopet är verksamt för det är Guds verk som inte kan bli om intet, och den Helige Ande uppehåller tron genom nådens medel. Jesu ord uttrycker hur viktigt det är att den som döpt lever i sitt dop, i tron honom som döpt oss och kallat oss till Guds barn.

Det finns nämligen en sak som leder till fördömelse: *den som inte tror ska bli fördömd*. Där finns inte dopet nämnt. Det visar att avsaknaden av dopet i sig inte fördömer. Den som likt rövaren på korset sätter sitt hopp till Jesus är en troende människa och ska inte bli fördömd, även om han inte har hunnit ta emot dopet.

Sedan är det en annan sak att vi inte ska förakta dopet och medvetet låta bli att döpa, eftersom förakt för dopet samtidigt uttrycker förakt för Guds ord och hans nådehandling.

Om vi här också tänker på dopbefallningen i Matt 28 så ser vi där att Jesus förutsätter undervisning: *döp dem ... och lär dem att hålla allt som jag har befallt er*. Att döpa utan att lära, som det ofta sker i folkkyrkans församlingar i dag, är ett allvarligt brott mot Jesu uttryckliga befallning.

Tecken och under

Sedan ska vi se på orden om trons följder:

Dessa tecken ska följa dem som tror: I mitt namn ska de driva ut onda andar. De ska tala nya tungomål. De ska ta ormar med händerna, och dricker de något dödligt gift ska det inte skada dem. De ska lägga händerna på sjuka, och de ska bli friska.

Hur många av oss har druckit dödligt gift utan att det skadat oss?

Det lär ha funnits sådana som har gjort det med hänvisning till just de här orden. De har menat att de har gjort det som ett trosprov, men följden har varit ödesdiger. Dricker man gift dör man. Varför skyddar inte Gud dem, så som Jesus lovade?

Jesu ord uttrycker ingen automatik, för de framställs inte som obetingade löften eller befallning. Jesus säger bara att sådant kommer

att ske vid några tillfällen, när Gud så bestämmer. Jesus säger att lärjungarna kommer att drabbas av många svårigheter och fiender. Men i den stunden när en lärjunge står inför sådant och hotas till livet, då kan Gud som ett vittnesbörd låta ett under ske. Och så har också skett.

I Apg 28 berättas om hur Paulus blev anfallen av en huggorm. De infödda på Malta såg vad som skedde trodde de att han blev straffad för att han var en mördare. Men Paulus skakade av sig ormen och led ingen skada. Av de inföddas reaktion ser vi att det verkligen var ett under som skedde.

Hur är det då med tungotal, som ibland upphöjs till ett särskilt tecken på Andens smörjelse, eller ett dop i Anden? En del menar att sådant tillhör alla kristna, och att man inte är en riktig kristen om man inte har fått denna gåva. Den här frågan måste vi se på lite närmare, eftersom den är så missförstådd.

Apostlagärningarna omtalar fyra händelser med utgjutelser av Andens särskilda gåvor, däribland förmågan att tala främmande språk. Den första är pingsten. Den firar vi om 10 dagar.

Den andra inträffar när evangeliet når Samarien genom evangelisten Filippus. Det omtalas i Apg 8:14–17.

När apostlarna i Jerusalem fick höra att Samarien hade tagit emot Guds ord, sände de dit Petrus och Johannes. Dessa kom ner och bad för dem att de skulle få den helige Ande, eftersom Anden ännu inte hade fallit över någon av dem. De var bara döpta i Herren Jesu namn. Apostlarna lade då händerna på dem, och de tog emot den helige Ande.

Vad är nu det här? "Bara döpta i Herren Jesu namn" – är det inte ungefär så som vi är döpta? Fattas det inte oss något i så fall?

Vi ska notera, att det här handlade om samarierna, ett folk som var föraktat eftersom det vad ett blandfolk, inte riktiga judar. De hade inte varit med vid pingsten. Vi ska återkomma till dem, men först se på de andra händelserna.

Den tredje händelsen omtalas i Apg 10, händelsen i hedningen Kornelius hus, där Petrus predikan verkade så att Anden föll över dem som hörde ordet. De talade i tungor och prisade Gud.

När Petrus lite senare berättar om händelsen i Jerusalem använder han orden *"så som han föll över oss under den första tiden"*. Det har gått några år sedan pingsten, men det har redan skett en utveckling så att de extraordinära gåvorna inte mera var lika vanliga. Nu inträffar ett nytt skede, när evangeliet nådde ut till hedningarna.

Den fjärde händelsen är en liknande berättelse i Apg 19, när Paulus kom till Efesos. Där träffar han några lärjungar. Han vill ha reda på mer om deras trosåskådning och frågar dem om de tog emot den helige Ande när de kom till tro. De svarar: "Nej, vi har inte ens hört att det finns en helig Ande." Då frågar Paulus, vad de har döpts med för dop och får veta att det var med Johannes dop. Men de hade inte hört om Jesu död, uppståndelse och himmelfärd, ännu mindre om Andens utgjutande på pingsten. De verkar alltså ha levt i en sekt som inte hade kunskap om Jesu frälsningsverk. Därför döper Paulus dem, och sedan heter det (5f):

När de fick höra detta döptes de i Herren Jesu namn, och när Paulus lade händerna på dem kom den helige Ande över dem och de talade i tungor och profeterade.

Att det här berättas så tydligt och detaljerat visar att det var en speciell händelse. Det var inte sådant som alltid brukade ske. Det här var en manifestation av att också dessa fick del av evangeliets nåd på samma sätt som judarna på den första pingsten, som samarierna och som de första hedningarna som döptes.

Där behövdes ett särskilt vittnesbörd så att judarna skulle respektera samarier och hednakristna som likvärdiga med judarna. Annars kunde man säga, att de extraordinära gåvorna som föll över lärjungarna på pingsten visar att det var judarna som hade rätt till dem, men inte hedningarna. Nu demonstrerade Gud att också samarier och hedningar hade rätt till samma gåvor som judarna, lika väl som såda-

na hedningar som hade blivit döpta i en sekt där man inte känt till Jesus.

Det som Jesus utlovar som tecken som ska följa dem som tror förverkligas i det som vi läser i Apostlagärningarnas berättelser. Sådana tecken kan Gud ge *när och var det behagar honom*. Vi kan inte utesluta att det sker också i dag, och om det sker får vi tacka Gud för det. Samtidigt ska vi komma ihåg att Gud inte motsäger sig själv. Om den lära som förkunnas i samband med sådana manifestationer strider mot Bibelns lära ska vi dra slutsatsen att det inte är Gud som talar och verkar.

Gud undervisar oss genom sitt Ord, som Anden har lett människor att skriva som ett vittnesbörd om Jesu verk. På apostlarnas tid fanns ännu inte det här vittnesbördet. Därför ska vi gå till Skriftens vittnesbörd och lära känna Jesus genom det, och vara ivriga att sprida det. Anden gör många under i den kristna kyrkan i dag: människor kommer till tro, blir födda till Guds barn i dopet, Jesus leder och skyddar oss med sin stora makt och botar sjuka på ett häpnadsväckande sätt när han vill. Anden är fullt verksam också i dag.

På Guds högra sida

Slutligen ska vi säga några ord om det centrala temat för Kristi himmelfärd: att Jesus togs upp till himlen och satte sig på Guds högra sida.

Att Jesus sitter på Guds högra sida betyder att han utövar allmakten, den som bara Gud har rätt till. I både den apostoliska och den nicaenska trosbekännelsen förknippar vi himmelfärden med domen: *"stigit upp till himmelen och sitter på Faderns högra sida; därifrån igenkommande i härlighet till att döma levande och döda, på vilkens rike icke skall varda någon ände."* Det är därför vi i dag firar Kristus som kung i hans härlighet.

Det här ska vi komma ihåg när vi är bekymrade över hur denna världens mäktiga styr och ställer: med krig, med strävan efter egen vinning och makt. De har bara den makt Gud låter dem få, och helt under hans kontroll.

Låt oss tillbe vår Herre och Kung i tron här och nu. Vi som är döpta och genom tron före-

nade med honom till hans död och uppståndelse och därmed insatta i hans rike, ska få hälsa honom med glädje och hylla honom som vår kung när han kommer i sin härlighet på den yttersta dagen. Det får vi göra i förtröstan på att det som vår kung framför allt verkat för oss är syndernas förlåtelse och därmed frid och hopp, och liv och salighet. Amen.

Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.